

[Oluf Pedersen.]

renten af jordens værdi skal svares til det fælles samfund efter periodisk vurdering af offentlige myndigheder valgt ud af den jævne befolkning. Selve brugsformen kender vi fra de ca. 10 000 jordrentebrug, selvom statslån til bygninger giver disse en særlig karakter.

Vi mente ikke i kommissionen, at man uden videre kunne inddrage den i 1950 ved den sidst foretagne, anerkendte vurdering ansatte værdi. Selvom den private ejendomsret blev bevaret, havde de nuværende ejere ved deres køb betalt for den da overtagne jordværdi. Derfor burde man — siges det i betænkningen, side 156 —

„overveje, om der bør gives lempelser ved overgangen til fuld grundskyld, særlig for dem, der har købt under de senere års høje prisniveau.“

Vi er fuldt klar over, at langt de fleste af vore 800 000 jordejere rent indtægtsmæssigt ville tjene ved grundskyld til afløsning af skatter, men for ikke formuemæssigt at træde nogen for nær foresloges den omtalte nedsættelse på 3 pct. af de 4 pct. jordrente af værdien i 1950.

Man anerkendte ikke noget erstatningskrav efter grundlovens regler for afståelse af fast ejendom, af den gode grund, at en sådan afståelse ikke sker.

Men man erkendte, at der var et problem. Derfor bortfalder denne nedsættelse ifølge forslaget først efter en afløsning på det 25-dobbelte. En sådan afløsning er fordelagtig for ejerne. Vi ville derfor give de nye ejere og dem, der byggede, ret til den; men mindretallet kaldte den „grundlovsstridig,“ og for at standse den meningsløse tale har vi foreslået den gjort frivillig for ejerne.

Vort lovforslag tager i modsætning til regeringens ikke blot kommissionens 4 pct. af jordværdiens stigning efter 1950, for nye ejere 1956, samt 1 pct. af den tidligere, men også den foreslåede afløsning op. Desuden foreslår vi udover kommissionens forslag, at der skaffes midler til denne afløsning ved en formueafgift på 1 pct. årlig af alle formuer på over 20 000 kr. gennem 25 år, altså i en overgangstid.

Når vi vil have fuld grundskyld, må der også for jordværdien i 1950 svares jordrente. Da vi ikke mener, at den uden videre kan pålignes nuværende skødehavere, går vi

ind for afløsningen, men den bør bæres af formueejerne.

De får jo forøvrigt også skattelettelse som andre. Og formueafgiften åbner mulighed for kontant betaling. Den vil ligesom grundskylden ikke drive leveomkostningerne op, ikke påvirke pristallet, bortset fra særlig ekstraordinære forhold, hvor det er rimeligt at den medregnes.

Personligt tillægger jeg afløsningen stor betydning til sikring af ligeretten for alle til fædrelandets jord, opvejet ved betaling for, hvad denne ligeret er værd.

Ved køb kan afløsningssummen tjene som udbetaling og køberens til gengæld komme til at svare fuld grundskyld. Er der en eller anden, som ikke frivilligt vil have afløsningen, finder vi nok anden anbringelse for beløbet til tilsvarende 4 pct. rente.

Det vil lette generationsskiftet indenfor landbruget, og man kan gøre ydelsen konjunkturbestemt ligesom jordrentebestemte.

Bag vort grundskyldskrav har altid ligget kravet om både lettere adgang til jord og skatnedsættelse. Her har regeringen foreløbig svigtet, ikke en eneste øre er der til nedsættelse af skatten i det foreliggende regeringsforslag — som det også blev sagt af det ærede medlem hr. Holger Eriksen. Man giver heller ikke ved regeringsforslaget den frie adgang til jord, som man ville få efter kommissionens forslag.

Kommissionens forslag giver som sagt ca. 200 mill. kr. til skatnedsættelse, og det beløb vil efter vort forslag vokse med afløsningen til ca. 440 mill. kr., men hertil kommer, at denne skatnedsættelse vil sænke de offentlige udgifter, og det er den bedste vej til lavere skatter.

Hvis der er nogen, der ligesom jeg synes, at det, grundskylden i første omgang giver i skatnedsættelse, bør forøges, ja, så henviser jeg til mine ønsker om at spare 1 milliard kr. på statens uproduktive udgifter. Hvis man vil være med til det, åbner der sig jo muligheder for at halvere de nuværende skatter indenfor en overskuelig tid. Man var 50 år om at 50-doble udgifterne fra 120 mill. kr. til 6 000 mill. kr. — jeg gentager: fra 120 mill. til 6 000 mill. — så det vil ikke undre, om det kan tage 25 år igen at halvere dem. Det vil dog være et respektabelt arbejde. Skal det ske, er det imidlertid nødvendigt,